

INFORMACJA DLA MIESZKAŃCÓW DOTYCZĄCA WILKÓW.

W związku z możliwością pojawiania się wilków na terenie gminy, Wójt Gminy Przodkowo przekazuje mieszkańcom informacje w sprawie zasad postępowania w przypadku spotkania z wilkami oraz działań, których należy unikać, aby ograniczyć zagrożenia ze strony tych zwierząt.

Wilki najczęściej są płochliwe i unikają kontaktu z ludźmi, nawet, jeśli zbliżają się do siedzib ludzkich, to jest to przejaw ich naturalnego instynktu, którym kierują się w poszukiwaniu jedzenia. Najczęściej, jeśli podchodzą w nocy w pobliżu siedzib, to ludzie nawet o tym nie wiedzą. Jednak wilki, podobnie jak każde inne dzikie zwierzęta, mogą zachować się nieobliczalnie, jeśli są wystraszone, chore lub zranione, a szczególnie wówczas, gdy zostaną oswojone – dokarmiane i przyzwyczajane do pobytu blisko siedzib ludzkich.

Dlatego należy pamiętać o kilku podstawowych zasadach:

- Nigdy nie dokarmiaj wilków, nawet jeśli zwierzęta wyglądają na wychudzone i wymagające pomocy. Powiadom o ich obecności właściwą Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, pobliskie nadleśnictwo;
- Mieszkając w pobliżu lasu, przetrzymuj odpadki spożywcze w szczelnych pojemnikach z pokrywkami. Resztki żywności pozostawione na kompoście poza ogrodzeniem posesji, w szczególności kawałki mięsa i wędlin, mogą zwabiać wilki. Zainstalowanie oświetlenia z czujnikami ruchu w pobliżu miejsc składowania odpadów kuchennych może odstraszać wilki od podchodzenia w ich pobliże.
- Jeśli jesteś turystą, spacerujesz po lesie, wędrujesz z plecakiem, biwakujesz w lesie, uprawiasz biegi terenowe lub inne rodzaje rekreacji aktywnej, jesteś zbieraczem grzybów lub jagód, nie pozostawiaj resztek żywności w koszach na parkingach leśnych, miejscach biwakowych, pod wiatami i w innych miejscach odpoczynku dla turystów, nawet jeśli wydaje się, że są one szczelne i regularnie opróżniane.
- Jeśli jesteś fotografem przyrodniczym lub myśliwym, nigdy nie dostarczaj mięsa na ńęciska przy czatownice czy ambony. Nie ma znaczenia, czy są to szczątki martwych zwierząt dzikich lub hodowlanych, czy też produkty zawierające mięsne składniki, np. karma dla psów. Wilki, dzięki niezwykle czułemu węchowi, orientują się, że to

człowiek dostarczył pokarm, i mogą zacząć postrzegać ludzi, jako dostarczycieli pożywienia.

- Jeśli pracujesz w lesie, jesteś np. pracownikiem zakładu usług leśnych, budowniczym dróg leśnych, instalatorem sieci energetycznych, nigdy nie pozostawiaj żywności w miejscu pracy. Pakuj wszystkie odpadki i zabieraj z sobą. Pozostawiona żywność może zwabiać drapieżniki w pobliże pracujących w lesie ludzi.
- Jeśli znajdziesz w lesie szczenię wilka, nigdy go nie dotykaj ani nie zabieraj ze sobą, nawet jeśli wygląda na chore i skrajnie wycieńczone. Jeśli masz możliwość, zrób mu kilka zdjęć i sprawdź swoją lokalizację np. na podstawie aplikacji mBDL, albo zapamiętaj numer najbliższego słupka oddziałowego i powiadom właściwą Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
- Jeśli dowiesz się, że ktoś przetrzymuje nielegalnie wilka w niewoli, dla dobra swojego i sąsiadów, natychmiast powiadom RDOŚ.
- Jeśli mieszkasz w obszarze zamieszkiwanym przez wilki, trzymaj w nocy swoje psy i koty w domu lub w dobrze zabezpieczonych kojcach.
- Nie pozostawiaj psiej lub kociej karmy na zewnątrz, w miejscach gdzie mogłaby być dostępna dla drapieżników. Może to zwabić wilki w pobliże domostwa. Wilki mogą się przyzwyczaić do stałego źródła pokarmu, a następnie zranić, a nawet zabić, broniącego swojego pożywienia psa lub kota.
- Jeśli spacerujesz w lesie z psem, prowadź go zawsze na smyczy. Jest to zgodne z obowiązującym w Polsce prawem, a także zapobiega oddalaniu się psa od właściciela. Zagubiony, biegający po lesie pies może szybko wpaść w tarapaty.

Spotkania z wilkami są niezwykle rzadkie, ponieważ wilki odczuwają przed ludźmi naturalny strach. Są to inteligentne i ciekawe zwierzęta, zdarza się, że wilki mogą przyglądać się ciągnikom rolniczym czy samochodom. Mogą też podczas bezpośredniego spotkania przyglądać się nam dłuższą chwilę i nie uciekać od razu, robią tak wszystkie dzikie zwierzęta.

Jeśli jednak spotkasz w lesie wilka, który podchodzi zbyt blisko (na odległość poniżej 30 m) lub przygląda się zbyt długo i nie czujesz się komfortowo w tej sytuacji, albo też drapieżnik poszczekuje lub warczy na ciebie, podejmij następujące działania:

1. Unieś ręce i machaj nimi w powietrzu. To rozprzestrzeni twój zapach, sprawi, że twoja sylwetka będzie lepiej widoczna.
2. Pokrzykuj głośno ostrym tonem (lub zagwiżdż) w stronę wilka. To pozwoli mu zorientować się, że ma do czynienia z człowiekiem i że nie jest mile widziany.
3. Jeśli zwierzę nie reaguje i zamiast oddalić się, podchodzi bliżej, rzucaj w niego będącymi w zasięgu ręki przedmiotami, najlepiej grudami ziemi.
4. Wycofaj się spokojnie, możesz przyspieszyć, dopiero gdy masz pewność, że zwierzę jest daleko i nie interesuje się tobą.
5. Jeśli masz taką możliwość, zrób zwierzęciu zdjęcie i zawiadom o zdarzeniu RDOŚ w Gdańsku.

Proszę również mieszkańców Gminy Przodkowo o przekazywanie do Urzędu Gminy dokumentacji w postaci zdjęć lub nagrań, oraz informowanie o każdym zdarzeniu z udziałem wilka. Informacje te będą bardzo istotne w celu określenia skali zaistniałego problemu oraz podjęcia odpowiednich działań.

Telefon do kontaktu w godzinach pracy Urzędu:

58 500 16 27

58 500 16 17

Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek – wilk:

Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek-wilk

(opracowane na podstawie: „Nowak S., Mysłajek R. W., Okarma H., Śmietana W, 2005, Analiza dotychczasowych rodzajów i rozmiaru szkód wyrządzanych przez wilki oraz stosowanie metod rozwiązywania sytuacji konfliktowych, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków”)

Miejsce bezpośrednich obserwacji wilków	Wygląd i zachowanie wilka	Zalecane działanie
W pobliżu (< 1 km) lub w obrębie dużego kompleksu leśnego lub na terenie z przewagą obszarów leśnych, również sporadycznie w pobliżu zabudowań na tych terenach	Osobnik niesprawiający wrażenia chorego, oddala się od człowieka.	Sytuacja normalna, nie jest potrzebna interwencja.
Dowolne	Osobnik nie sprawia wrażenia chorego, nie ucieka przed jadącym pojazdem, np. biegnie obok	Sytuacja normalna, nie jest potrzebna interwencja.
W obszarze zabudowanym, nawet w mieście	Osobnik zdrowy, sprawia wrażenie przestraszonego (podwinięty ogon), zabłąkanego. Obserwacje (zdjęcia i filmy), nawet wielokrotne, dotyczą tego samego dnia, maksymalnie dwóch dni	Osobnik podczas dyspersji, zabłąkał się do miasta (np. szedł wzdłuż rzeki). Wójt podejmuje działania w celu umożliwienia opuszczenia gminy przez zwierzę. Jeśli jest taka konieczność odławia i wywozi zwierzę do najbliższego kompleksu leśnego (przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie art. 52 ust. 2 pkt. 3 uop).
Dowolne	Osobnik z wyraźnymi oznakami choroby (np. uszkodzenia ciała), ewentualnie z podejrzeniem wścieklizny, nie oddala się od ludzi, a nawet podchodzi na niedużą odległość, jest agresywny.	Sytuacja wymagająca uwagi. Rekomendowane jest wykonanie dokumentacji fotograficznej/filmowej zachowania, i przesłanie do eksperta, który potwierdza przynależność gatunkową oraz doradzi w trakcie podejmowania decyzji. W przypadku konieczności uśmiercenia zwierzęcia wójt występuje z wnioskiem o stosowne zezwolenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) lub Ministra Środowiska (gdy zdarzenie ma miejsce na terenie parku narodowego) – w przypadkach nagłych może to być decyzja ustna. Po uśmierceniu należy zwierzę zważyć i wykonać szczegółową dokumentację fotograficzną, następnie przeprowadzić badanie w kierunku wścieklizny, a jeśli wynik jest negatywny, umożliwić właściwym, zainteresowanym podmiotom przeprowadzenie szczegółowej sekcji zwierzęcia dla ustalenia przyczyn nietypowego zachowania (w tym np. pobranie próby do analiz genetycznych).
Dowolne	Osobnik bez oznak choroby, przez dłuższy czas (kilka tygodni) regularnie widywany w pobliżu budynków mieszkalnych, nie atakuje	Sytuacja wymagająca uwagi (pilnej) Rekomendowane przeprowadzenie inspekcji terenowej, instalacja wideopułapek i przygotowanie raportu w terminie do trzech dni.

	zwierząt gospodarskich ale zbliża się do ludzi i wzbudza niepokój mieszkańców	<p>a) W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego wójt składa wniosek do GDOŚ o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazu zabijania,</p> <p>b) w przypadku braku zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, wójt składa wniosek do RDOŚ o odstępstwo od zakazu umyślnego płoszenia (np. przy użyciu broni z amunicją kulową lub innych środków) lub odłów (pozostawienie w niewoli albo też oznakowanie nadajnikiem GPS/GSM i przesiedlenie do najbliższego dużego kompleksu leśnego).</p> <p>Zarówno odłowiony osobnik jak i odstrzelony powinien zostać poddany badaniom weterynaryjnym, powinna zostać wykonana dokumentacja fotograficzna, pomiar wagi i parametrów ciała oraz powinny zostać pobrane próby do badań genetycznych (przez właściwy podmiot prowadzący takie badania).</p> <p>Analogiczna procedura na terenie parku narodowego prowadzona jest przez dyrektora parku.</p>
W pobliżu (< 1 km) lub w obrębie dużego kompleksu leśnego lub na terenie z przewagą obszarów leśnych.	Wilki zaatakowały zwierzęta gospodarskie po raz pierwszy, lub ataki są sporadyczne	<p>Hodowca natychmiast po stwierdzeniu szkody zabezpiecza ślady, składa niezwłocznie wniosek do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o odszkodowanie.</p> <p>Hodowca wraz z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska ustala jakie w danym przypadku powinny być zastosowane zabezpieczenia przed kolejnymi atakami. Ww. zabezpieczenia wykonywane są samodzielnie przez hodowcę lub na zasadach współdziałania z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.</p> <p>Analogiczna procedura na terenie parku narodowego wymaga udziału dyrektora parku narodowego zamiast regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p>
Dowolne	Wilki często atakują zwierzęta gospodarskie	<p>Procedura zgłaszania szkód i ich szacowania, a także wykonywania odpowiednich zabezpieczeń taka sama jak powyżej.</p> <p>W przypadku wystąpienia powtarzających się co najmniej kilkukrotnie skutecznych ataków wilków na zwierzęta w jednym gospodarstwie należy przeanalizować przyczyny.</p> <p>Jeżeli ataki wilków nie są wynikiem zaniedbań hodowcy (takich jak pozostawianie zwierząt gospodarskich bez ochrony w nocy) uszkodzonym (lub wójt gdy dotyczy to większej liczby uszkodzonych w danej gminie) występuje do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (lub Ministra Środowiska, gdy zdarzenie ma miejsce na terenie parku narodowego) z wnioskiem o wydanie zezwolenia na umyślne zabijanie wilków wyrządzających szkody.</p>